



۱۱۲۵

# ترجمہ کامل الزیارات

مؤلف:

ابی القاسم جعفر بن محمد بن جعفر بن موسیٰ بن قولویہ قمیؒ

مترجم:

امیر وکیلان



دفتر انتشارات اسلامی

وابستہ بہ جامعہ مدتین جوزہ علمیہ قم

سوشناسه: ابن قولویه، جعفر بن محمد، ۳۶۸ هـ. ق.  
 عنوان قراردادی: کامل الزیارات. فارسی - عربی.  
 عنوان و پدیدآور: ترجمه کامل الزیارات / مؤلف ابی القاسم جعفر بن محمد بن جعفر  
 ابن موسی بن قولویه قمی، مترجم امیر وکیلان.  
 مشخصات نشر: قم: جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۸۵.  
 مشخصات ظاهری: ۷۴۴ ص.

شابک دوره ۸ - ۸۰۰ - ۴۷۰ - ۹۶۴

ISBN 964 - 470 - 800 - 8

یادداشت: فیما.  
 یادداشت: این کتاب به نام «جامع الزیارات» و «الزیارات» هم مشهور است.  
 یادداشت: کتابنامه: ص ۷۳۴ - ۷۳۶؛ همچنین به صورت زیر نویس.  
 عنوان دیگر: جامع الزیارات.  
 عنوان دیگر: الزیارات.  
 موضوع: حسین بن علی علیه السلام، امام سوم، ۴ - ۶۱ ق. - زیارتنامه‌ها.  
 موضوع: ائمه اثنی عشر - زیارتنامه‌ها.  
 موضوع: احادیث شیعه - قرن ۴ ق.  
 موضوع: زیارتنامه‌ها.  
 شناسه افزوده: وکیلان، امیر، ۱۳۳۸ - مترجم.  
 شناسه افزوده: جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، دفتر انتشارات اسلامی.  
 رده بندی کنگره: ۱۳۸۵ ۲۰۴۱ ک ۲ الف / ۲۷۱ BP.  
 رده بندی دیویی: ۲۹۷ / ۷۷۷.  
 شماره کتابخانه ملی: ۳۷۶۷۱ - ۸۵ م.

## ترجمه کامل الزیارات

- |                 |                                                                                |
|-----------------|--------------------------------------------------------------------------------|
| □ مؤلف:         | ابی القاسم جعفر بن محمد بن جعفر بن موسی بن قولویه قمی <small>رحمه الله</small> |
| □ مترجم:        | امیر وکیلان                                                                    |
| □ موضوع:        | زیارات                                                                         |
| □ قطع:          | وزیری                                                                          |
| □ نوبت چاپ:     | اول                                                                            |
| □ چاپ و نشر:    | دفتر انتشارات اسلامی                                                           |
| □ تعداد مجلدات: | یک جلد                                                                         |
| □ تعداد صفحات:  | ۷۴۴                                                                            |
| □ تاریخ انتشار: | زمستان ۱۳۸۵                                                                    |
| □ شمارگان:      | ۱۰۰۰                                                                           |

دفتر انتشارات اسلامی

وابسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه قم

## بسم الله الرحمن الرحيم

### مقدمه ناشر

هر انسان خردمندی به فراست در می یابد که بهترین راه وصول به قلهٔ سعادت و کمال انسانی، الگو گرفتن از بزرگان و پیشوایان دینی است.

و لذا پروردگار متعال، انبیای عظام را با نسخه های رحمانی و ائمهٔ معصومین علیهم السلام را با بهترین روش رفتاری، سرمشق جوامع بشری قرار داده تا همچون خورشید، راه زندگی سعادتمندانه را به انسان نشان دهند.

مردم همان طور که در حال حیات انبیاء و ائمهٔ علیهم السلام به زیارت آنان شتافته و از معنویت حضورشان نهایت استفاده را می بردند، پس از فوت آنان نیز با صرف هزینه های سنگین و تحمل مشکلات گوناگون، رنج سفر را بر خود هموار نموده، به جوار مرقد آنان شتافته، و با خواندن زیارات وارده، به آنان توسل جسته و با ادای احترام به تربت پاک و مطهرشان، کسب فیض می کنند.

دربارهٔ کیفیت زیارت انبیاء و معصومین علیهم السلام، دستور العمل های فراوانی وارد شده، و بسیاری از آنها در کتابها و گنجینه های ارزشمند، توسط عالمان دین جمع آوری گردیده و اکنون از مجموعه هایی گرانبهای معارف بشری است.

یکی از این گنجینه ها کتاب معروف «کامل الزیارات» است که توسط محدث و فقیه نامدار: ابوالقاسم جعفر بن محمد بن جعفر بن موسی بن قولویه قمی تألیف شده، و در نظر ارباب فضل و کمال، از بهترین کتب ادعیه و زیارات است.

خصوصاً با توجه به این که عالم ربانی و مجاهد خستگی ناپذیر، پدیدآورنده کتاب ماندگار الغدير، مرحوم علامه امینی، آن را با نسخه‌های متعدد و معتبر تطبیق، تحقیق و تصحیح نموده است.

اینک این کتاب ارزشمند برای بهره‌برداری بیشتر فارسی زبانان با ترجمه‌ای روان به علاقه‌مندان عصمت و طهارت علیهم‌السلام تقدیم می‌شود. إن شاء الله مورد توجه حضرت ولی عصر ارواحنا لثراب مقدمه الفداء و قبول خداوند متعال قرار گیرد.

دفتر انتشارات اسلامی

وابسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه قم

## مقدمه مترجم

حمد، مخصوص خداوند تعالی است و درود و سلام بر پیغمبر اکرم ﷺ و خاندان عزیز و گرانقدرش باد که به راه خداوند متعال هدایت می نمایند. از عادات رایج بین همه امتها، اجتماع برای بزرگداشت و تکریم و قدردانی نسبت به مردان هدایت و راهبران به سوی صلاح می باشد و هنگامی که تاریخ را بررسی می کنیم، درمی یابیم که در طول تاریخ، مردان و افرادی ارزشمندتر و محترم تر از پیغمبر اکرم ﷺ و اهل بیت عظیمش علیهم السلام پا به عرصه وجود نهاده اند، بنابراین، پیغمبر رحمت و اهل بیت آن بزرگوار، سزاوارترین اشخاص و پیشوایانی هستند که مردم باید برای احترام و بزرگداشت آنها اجتماع نمایند و یاد ایشان را زنده نگاه دارند؛ زیرا برترین افراد عالم، این بزرگواران می باشند.

ما این اجتماع برای احترام و بزرگداشت آنها را «زیارت قبور آنها» می دانیم که مردم بر قبور آنها بایستند و به آنها درود و سلام نمایند و زیارات وارده را بخوانند و فضایل و مناقب آنها را برشمرند و سختیها و مصیبتی که با آن روبه رو بوده اند را بر زبان آورند.

همه اینها نزد شریعت، مقبول و صحیح است و سیره پیغمبر اکرم ﷺ بر وقوف بر قبور و طلب رحمت برای کسانی که در آن جای گرفته اند، نسبت به همه مسلمانان، استوار است، چه رسد به امامان و رهبران بزرگوار آنها. خداوند متعال این امر را فقط در مورد منافقان نهی فرموده است؛ چنانچه می فرماید: ﴿وَلَا تُصَلِّ عَلَىٰ أَخَدٍ مِّنْهُمْ مَّاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ عَلَىٰ قَبْرِهِ...﴾ (۱).

«برای هیچیک از منافقان، در صورت موت، هیچگاه طلب رحمت مکن و بر قبر او (به دعا) نایست».

مراد، خصوص قیام هنگام دفن نیست؛ زیرا مقید نشده و لفظ، اطلاق دارد و به

این دلیل، در «جلالین» تفسیر شده که برای دفن یا برای زیارت؛<sup>(۱)</sup> و این که خداوند متعال فرموده: «وَلَا تُصَلِّ... أَبَدًا» مراد از صلات نهی شده، خصوص نماز میت نیست؛ زیرا آن تنها یک مرتبه است، اما صلات نهی شده باید تکرارش ممکن باشد و آن صلات لغوی است که به معنای طلب رحمت برای آنها هنگام ایستادن نزد قبور ایشان می باشد. و فراگیری نسبت به تعهد افراد از این فراز آیه شریفه: «عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ» استفاده می شود، در نتیجه آیه، همه افراد منافق را شامل می شود، و لفظ «أَبَدًا» ظاهراً تنها استمرار زمانی را می رساند، همان گونه که در آیه شریفه: «وَلَا أَنْ تَنْكِحُوا أَرْوَاحَهُ مِنْ بَعْدِهِ أَبَدًا»<sup>(۲)</sup> هست، بنابراین، آیه دلالت بر استقرار و جریان سیره نبوی - بنابر آنچه گفتیم - در غیر منافقان دارد.

اما سلام بر آنها، خداوند سبحان مثل آن را در کتابش، بیان نموده، پس فرموده: «سَلِّمْ عَلَى إِبْرَاهِيمَ \* كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ \* إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ»<sup>(۳)</sup>.

«سلام و تحیت خداوند بر ابراهیم باد ما نیکوکاران را این چنین پاداش نیکو می دهیم؛ زیرا او از بندگان با ایمان ما بود».

«سَلِّمْ عَلَى مُوسَى وَهَارُونَ \* إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ \* إِنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ»<sup>(۴)</sup>.

«سلام و تحیت خداوند بر موسی و هارون باد؛ ما نیکوکاران را این چنین پاداش می دهیم؛ زیرا هر دو از بندگان با ایمان ما بودند».

«قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى...»<sup>(۵)</sup>.

«بگو حمد و سپاس از آن خداوند است و سلام بر بندگان برگزیده خدا».

۱- تفسیر الجلالین: ۲۶۳.

۲- و نباید پس از وفات حضرت پیغمبر اکرم، هیچگاه زنانش را به نکاح خود درآورد (احزاب: ۵۳).

۳- صافات: ۱۰۹-۱۱۱. ۴- صافات: ۱۲۰-۱۲۲. ۵- نمل: ۵۹.

«سَلِّمْ عَلَيَّ إِيَّايَسِينَ»<sup>(۱)</sup>

«سلام بر آل یاسین باد».

و اما تلاوت الفاظ مدح و ثنا بر معصومین علیهم السلام و ذکر مصایبی که بر آنها وارد شد و نفرین بر قاتلان و ظالمان به آنها، نظیرش در قرآن کریم در حق بندگان برگزیده خداوند آمده است، خداوند متعال فرموده:

«إِنَّهُمْ كَانُوا يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا خَشِيعِينَ»<sup>(۲)</sup>

«آنها در کارهای خیر تعجیل می نمودند و در حال بیم و امید، ما را می خواندند و همیشه به درگاه ما خاضع و خاشع بودند».

«... وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ بِغَيْرِ حَقٍّ...»<sup>(۳)</sup>

«و انبیا را به ناحق می کشند».

«وَكَأَيِّن مِّن نَّبِيٍّ قَتَلَ مَعَهُ رِيشُونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا وَمَا اسْتَكَانُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ»<sup>(۴)</sup>

«چه بسیار رخ داده که پیغمبری، جمعیت زیادی از افراد خداشناس همراه او پیکار نموده، پس اهل ایمان به خاطر مصایبی که در راه خدا به آنها رسید، سست، ضعیف، زبون و ذلیل نشدند و خداوند صبر پیشگاز را دوست دارد».

«وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ، أَنْ يُوصَلَ... أُولَئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ»<sup>(۵)</sup>

«و آنچه خداوند امر به پیوند آن نموده [مانند صله رحم و محبت علی علیه السلام و مؤمنان و اولیای خدا] قطع می نمایند، آنها را لعن خدا و منزلگاه عذاب دوزخ، نصیب است».

و شکی نیست که قرابت پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله از بزرگترین اموری است که خداوند

۲- آل عمران: ۲۱.

۲- انبیا: ۹۰.

۱- صافات: ۱۳۰.

۵- رعد: ۲۵.

۴- آل عمران: ۱۴۶.

متعال امر به پیوند آن نموده چنانچه فرموده:

﴿... قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى...﴾ (۱)

«بگو من از شما اجر رسالت جز این نخواهم که دوستدار آل محمد باشید».

بنابراین، کسانی که به اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام، ظلم و ستم کردند و آنان را مظلومانه به شهادت رساندند و کسانی که به این ستمها و ظلمها راضی بوده و هستند، قطع رحم نموده‌اند، پس بجاست که نفرین کننده برقاتلان اهل بیت علیهم السلام را مشمول این آیه شریفه بدانیم:

﴿...أُولَئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّبِئُونَ﴾ (۲)

«آنها را خداوند لعن می‌کند و لعن کنندگان [نیز] لعن می‌کنند».

پس زیارت کنندگان مشاهد اهل بیت علیهم السلام تنها به مفاد این آیات کریمه عمل می‌کنند و سنت شریف از طریق شیعه و سنی نیز آن را تأیید می‌نماید و بزرگترین کتاب نزد شیعه که عهده‌دار این مهم از سنت شریف، از طریق شیعه باشد، این کتاب؛ یعنی «کامل الزیارات» است که مؤلف گرانقدرش شیخ ما، فقیه اقدم، أبو القاسم جعفر بن محمد بن جعفر بن موسی بن قولویه قمی می‌باشد؛ شخصی که همگان بر جلالت مقام و وثاقت و تبخر او در فقه و حدیث، اتفاق دارند.

نجاشی در رجال خود، صفحه ۸۹، بعد از این که او را با عنوانی که ذکر نمودیم، یاد می‌نماید، می‌گوید: «پدرش ملقب به مسلّمه از شاگردان برگزیده سعد (یعنی سعد بن عبدالله قمی) بود و أبو القاسم از اصحاب مورد وثوق ما و نیز از بزرگان آنها در حدیث و فقه بود، از پدر و برادرش، از سعد روایت نموده و گفته است: «من از سعد فقط چهار حدیث شنیدم و شیخ ما أبو عبدالله (یعنی شیخ مفید) نزد او فقه خواند و از او فراگرفت و هرچه مردم از خوبی و فهم به آن توصیف می‌شوند، او برتر از آن است».

علامه حلی در خلاصه، در این سخنانی که شنیدی، از نجاشی پیروی نموده و شیخ طوسی در فهرست، او را توثیق نموده است و بروثاقت او (یعنی مؤلف



کامل الزیارات)، در «وجیزه، بلغه، بحار الأنوار، خاتمه وسائل، مشترکات طریحی، مشترکات کاظمی، منتهی المقال، در شرح حال برادرش علی و خاتمه مستدرک» تصریح شده است.

در «تنقیح المقال» آمده است: «وثاقت او از مسلمات است».

ابن حجر در لسان المیزان، ج ۲، ص ۱۲۵ گفته است: «جعفر بن محمد بن موسی ابن قولویه أبو القاسم سهمی (یعنی از قبیله بنی سهم)، شیعی از بزرگان شیعه و دانشمندان مشهور آنها متهم<sup>(۱)</sup> است و شیخ طوسی و پسر نجاشی از او یاد نموده اند و علی بن حکم در «شیوخ الشیعه» او را یاد نموده است و شیخ مفید<sup>رحمه الله</sup> نزد او، شاگردی نموده است و در مدح او بسیار سخن گفته و حسین بن عبیدالله غضائری و محمد بن سلیم صابونی در مصر نیز از او حدیث نقل نمودند».

نجاشی گفته است: «او کتابهای خوبی دارد؛ نظیر: کتاب مداواة الجسد، کتاب الصلاة، کتاب الجمعة والجماعة، کتاب قیام اللیل، کتاب الرضاع، کتاب الصّدّاق، کتاب الأضاحی، کتاب الصرف، کتاب الوطی بملك الیمین، کتاب بیان حلّ الحیوان من محرّمه، کتاب قسمة الزکاة، کتاب العید، کتاب الغدّد فی شهر رمضان، کتاب الرّدّ علی ابن داود فی عدد شهر رمضان، کتاب الزیارات، کتاب الحجّ، کتاب یوم وليلة، کتاب القضاء و آداب الحکام، کتاب الشهادات، کتاب العقیبة، کتاب تاریخ الشهور والحوادث فیها، کتاب النوادر، کتاب النساء (که آن را تمام نموده)».

شیخ آقا بزرگ طهرانی<sup>رحمه الله</sup> نیز در الذریعة الی تصانیف الشیعه، جلد ۱۷، صفحه ۲۵۵ گفتاری در مورد کامل الزیارات دارد و فرموده: «نجاشی، آن را با نام «زیارات» یاد نموده و شیخ طوسی در «فهرست» از آن با نام «جامع الزیارات» یاد

۱ - ابن حجر چون از متعصّبین اهل تسنّن است، بر حدیث ابن قولویه طعن زده که حدیثش مورد تهمت است؛ یعنی مورد قبول نمی باشد.

۲ - شیخ طوسی<sup>رحمه الله</sup> در فهرست، آن را «جامع الزیارات وما روی فی ذلك من الفضل عن الائمة<sup>عليه السلام</sup>» نامیده و ظاهراً همین کتاب کامل الزیارات است.

نموده، اما مشهور کامل الزیارات است و مؤلف آن متوفی به سال ۳۶۷ یا ۳۶۸ هجری قمری است.

نسخه‌های فراوانی از آن موجود است، از آن جمله در گنجینه کتابهای شیخ علی ابن محمد رضا آل کاشف الغطاء در نجف و کتابخانه خوانساری در نجف و سید هبه‌الدین و اردوبادی و سرور ما حسن صدرالدین می‌باشد.

در کامل الزیارات، مؤلف از محمد بن حسن صفار متوفی ۲۹۰ و از پدرش محمد بن جعفر بن قولویه و برادرش علی بن محمد و کلینی و پدر صدوق و محمد بن جعفر زراری و محمد بن حسن بن ولید و محمد بن حسن بن علی بن مهزیار و محمد ابن عبدالله حمیری و محمد بن حسن جوهری روایت نقل می‌کند.

منابعی که در نگارش این مقدمه از آنها استفاده شده عبارتند از:

- ۱ - مقدمه محمد علی غروی اردوبادی بر کامل الزیارات.
- ۲ - مقدمه مرحوم ربانی شیرازی بر جلد اول بحار الأنوار، چاپ جدید، در مورد مؤلفین مصادر بحار الأنوار.
- ۳ - الذریعة الی تصانیف الشیعه، جلد ۱۷.

مترجم این کتاب، ثواب این ترجمه را به روح پدر بزرگوار خود، مرحوم حاج محمد آقا وکیلان و نیز روح بزرگوار والده مرحومه خود تقدیم می‌نماید.

امیر وکیلان

۱۳۶۹ / ۵ / ۷ ه. ش.

لقد تحرّينا غاية الصّحّة في طبع هذا الكتاب القيم بمقابلته مع نسخ عريقة في الصّحّة منها نسخة عتيقة مصحّحة بتصحيح العلامة ثقة الإسلام النوري ونسخة أخرى مكتوبة في أوائل القرن التاسع وغيرهما من النسخ التي وقفنا عليها في العراق وإيران ولم يقنعنا ذلك حتّى راجعنا في تصحيح جميع ما في الكتاب من الأخبار متناً وإسناداً إلى الكتب المتأخّرة الناقلة عن الكتاب كالوسائل والبحار والمستدرک وإلى كتب الرجال المعتمدة لأصحابنا رضوان الله عليهم وعلّقناها عليه ما لا غنية عنه للباحث والحمد لله ربّ العالمين أولاً وآخراً.

عبدالحسين الأميني التبريزي  
نزيل النجف الأشرف

### پیشگفتار

ما، در چاپ این کتاب استوار به بهترین شکل در پی تصحیح آن برآمدیم و آن را با نسخه‌هایی که در صحت و درستی، اصیل و کامل می‌باشند، مقابله نمودیم. یکی از آن نسخه‌ها، نسخه‌ای قدیمی می‌باشد که به وسیله علامه ثقة الاسلام «نوری» تصحیح شده است. و نیز نسخه‌های دیگری که در ایران و عراق به دست آوردیم و همه اینها ما را قانع نکرد بلکه در تصحیح همه احادیث این کتاب - از حیث متن و اسناد - به کتب متأخرینی که از این کتاب نقل می‌کنند مانند وسائل الشیعه، بحار الأنوار و مستدرک الوسائل و نیز به کتب رجال معتبر اصحابمان - رضوان الله علیهم - مراجعه نمودیم و تعلیقاتی بر آن نگاشتیم که محققان را سودمند است. و حمد برای خداوندی که پروردگار عالمیان است در ابتدا و انتها.<sup>(۱)</sup>

عبدالحسين اميني تبريزي  
نزيل نجف اشرف

۱ - ضمناً لازم به تذکر است که حواشی با رمز (ص) از مصحح محترم کتاب؛ جناب علامه امینی - رحمه الله علیه - است و حواشی با رمز (م) از مترجم است.

## [ديباجة الكتاب]

الحمد لله أهل الحمد ووليّه، والدالّ عليه والمجازي به والمثيب عنه، حمداً  
يزيد ولا يبيد ولا يتفد، جلّ جلاله وعظم سلطانه وتعالى مكانه وتقدّست أسماؤه  
واتّصلت آلاؤه وتواضع كلّ شيءٍ لهيبته وخضع كلّ شيءٍ لملكه وربوبيّته  
ولا يدرك الواصفون صفته ولا تبلغ الأوهام كنه معرفته، فهو كما وصف نفسه  
إلهاً واحداً صمداً لم يلد ولم يولد ولم يكن له كفواً أحد، وأشهد أن لا إله إلا  
الله وحده لا شريك له، وأشهد أن محمداً عبده ورسوله أعطاه الوسيلة وشرفه  
بالفضيلة وأكرمه بالرسالة وأيده بالدلالة وأبان به الإسلام، وفضّله على جميع  
خلقه من أهل سمائه وأرضه وبرّه وبحره فضلاً لا يسمو إليه حدٌّ ولا يبلغه واصفٌ  
وفضّل به أهل بيته على جميع الأنام وجعلهم الحجج البالغة وأيدهم بالإمامة  
وافترض طاعتهم على جميع من به دان والله وحّد وبرسوله ﷺ أقرّ وجعل فضلهم  
فضلاً لا يصفه واصف ولا يدركه ناعت ولا يبلغ منتهاه ذولب، ولا يطمع فيه  
طامع فجعلهم نجوم الأرض يهدي بهم من الضلالة ويزيل بهم حيرة العمى،  
وجعلهم أوتاد الأرض أن تميد بأهلها وأبان فضلهم على لسان نبيّه ﷺ وفرض  
على العباد مودّتهم في كتابه الناطق على لسان نبيّه الصادق، حيث يقول جلّ من  
قائل: ﴿قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى﴾ (١) فأمر النبي ﷺ بحبهم  
وحثّ على التقرب إليهم في برّهم وزيارتهم في حياتهم وبعد مماتهم، وجعل  
لذلك ثواباً وفضلاً لا تحيط به الأوهام وما لا يحصيه الأنام ولا يبلغ وصفه  
واصف منه التمام، ففعلت أمته ﷺ ضدّ ما أمر به الله ونبيّه ﷺ، فقتلوا من  
أمرؤا بمحبّته، وشردوا من أمرؤا بطاعته، وجفوا من أمرؤا بزيارته، وأخافوا من

(١) الشورى ٤٢: ٢٣.

قَبْلَ ذَلِكَ بِأَحْسَنَ قَبُولٍ وَقَامَ بِهِ أَحْسَنَ قِيَامٍ عَلَى مِقْدَارِ طَاقَةِ الْإِمْكَانِ وَقُدْرَةِ الزَّمَانِ وَعَادَوْهُمْ عَلَى ذَلِكَ، ثُمَّ مَعَ ذَلِكَ يَرْجُونَ بِأَنَّهُمْ يُوفَّقُونَ لِلرَّشَادِ، وَأَنَّهُمْ مَقِيمُونَ عَلَى السَّدَادِ مُؤَدَّوْنَ لِمَا افْتَرَضَ عَلَيْهِم بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، رَاجُونَ شَفَاعَةَ نَبِيِّهِمْ يَوْمَ الْقَرَارِ، كَلَّا بَلْ نَبِيَّهُمُ الْمَخَاصِمُ لَهُمْ يَوْمَ الْمَعَادِ وَالطَّالِبُ لَهُمْ بِمَا فَعَلُوا عِنْدَ الثَّوَابِ فِي يَوْمِ الْقِيَامَةِ بَيْنَ يَدَيِّ رَبِّ الْأَرْبَابِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى عَنْ ظَلَمِ الْعِبَادِ ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمُرْصَادِ﴾<sup>(١)</sup> وَأَنَا مَبِينٌ لَكَ أَطَالَ اللَّهُ بَقَاءَكَ مَا أَثَابَ اللَّهُ بِهِ الزَّائِرَ لِنَبِيِّهِ وَأَهْلَ بَيْتِهِ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ بِالْآثَارِ الْوَارِدَةِ عَنْهُمْ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَلَى رَغْمٍ مِنْ أَنْكَرَ فَضْلَهُمْ ذَلِكَ وَجَحْدَهُ وَأَبَاهُ وَعَادَى عَلَيْهِ، وَبِاللَّهِ أَسْتَعِينُ عَلَى ذَلِكَ، وَعَلَيْهِ أَتَوَكَّلُ، وَهُوَ حَسْبِي فِي الْأُمُورِ كُلِّهَا وَنَعْمَ الْوَكِيلُ، وَإِنَّمَا دَعَانِي إِلَى تَصْنِيفِ كِتَابِي هَذَا مَسْأَلَتُكَ وَتَرَدُّدُكَ الْقَوْلَ عَلَيَّ مَرَّةً بَعْدَ أُخْرَى تَسْأَلُنِي ذَلِكَ وَلَعَلَّمَنِي بِمَا فِيهِ لِي مِنَ الْمَثُوبَةِ وَالتَّقَرُّبِ إِلَى اللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى وَإِلَى رَسُولِهِ وَإِلَى عَلِيِّ وَفَاطِمَةَ صَلَوَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ وَإِلَى جَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ بَبْنِهِ فِيهِمْ وَنَشَرَهُ فِي إِخْوَانِي الْمُؤْمِنِينَ عَلَى جَمَلَتِهِ فَأَشْغَلْتَ الْفِكْرَ فِيهِ وَصَرَفْتَ إِلَيْهِ وَسَأَلْتَ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى الْعَوْنَ عَلَيْهِ حَتَّى أَخْرَجْتَهُ وَجَمَعْتَهُ عَنِ الْأَثْمَةِ صَلَوَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ مِنْ أَحَادِيثِهِمْ وَلَمْ أَخْرَجْ فِيهِ حَدِيثاً رُوِيَ عَنْ غَيْرِهِمْ إِذَا كَانَ فِيهِمَا رَوَيْنَا عَنْهُمْ مِنْ حَدِيثِهِمْ صَلَوَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِمْ كَفَايَةً عَنْ حَدِيثِ غَيْرِهِمْ، وَقَدْ عَلِمْنَا أَنَّ لَا نُحِيطُ بِجَمِيعِ مَا رُوِيَ عَنْهُمْ فِي هَذَا الْمَعْنَى وَلَا فِي غَيْرِهِ لَكِنْ مَا وَقَعَ لَنَا مِنْ جِهَةِ الثَّقَاتِ مِنْ أَصْحَابِنَا عَلَيْهِ بِرَحْمَتِهِ، وَلَا أَخْرَجْتُ فِيهِ حَدِيثاً رُوِيَ عَنِ الشُّذَّازِ مِنَ الرِّجَالِ يُؤَثَّرُ ذَلِكَ عَنْهُمْ عَنِ الْمَذْكُورِينَ غَيْرِ الْمَعْرُوفِينَ بِالرِّوَايَةِ الْمَشْهُورِينَ بِالْحَدِيثِ وَالْعِلْمِ وَسَمَّيْتُهُ كِتَابَ كَامِلِ الزِّيَارَاتِ وَفَضْلِهَا وَثَوَابِ ذَلِكَ، وَفَضَّلْتُهُ أَبَوَاباً كُلَّ بَابٍ مِنْهُ يَدُلُّ عَلَى مَعْنَى لَمْ أَخْرَجْ فِيهِ حَدِيثاً يَدُلُّ عَلَى غَيْرِ مَعْنَاهُ فَيَخْتَلِفُ عَلَى النَّازِرِ فِيهِ

و القارئ له، ولا يعلم ما يطلب وأتّى وكيف، كما فعل غيرنا من المصنّفين، إذ جعلوا الباب بغير ما ضمنوه فأخرجوا في الباب أحاديثاً لا تدلّ على معنى الباب حتّى ربّما لم يكن في الباب حديثاً يدلّ على معنى بين من الأحاديث التي لا تليق بترجمة الباب ولا على شيء منه، والذي أردت بذلك التسهيل على من أراد حديثاً منه قصد الباب الذي يريد الحديث فيه فيجده، ولئلاّ يملّ الناظر فيه والقارئ له والمستمع لقراءته وليعلم ما خصّ الله به وليّته من زائري قبر الحسين والسادة صلوات الله عليهم، ولتكثر الرغبة فيهم وفي زيارتهم صلوات الله عليهم، طلباً لما أعدّ الله جلّ وعزّ لهم من الثواب الجزيل والفوز العظيم، والله أسأل بما هو أهله وبأحبّ أسمائه إليه أن يصليّ على محمّد وآله مكافأتي عليه ما أمّلته فأردته، وأن لا يحرمني من ذلك برحمته وجوده وكرمه وصليّ الله على محمّد وآله الصفوة الأخيار الأبرار عليهم السلام ورحمة الله وبركاته.

### مقدمه مؤلف

سپاس برای خداوند متعال است که سزاوار حمد و صاحب آن و راهنمای به سوی آن است. و به آن جزا می دهد و به سبب آن، ثواب عطا می فرماید؛ حمدی که زیاد می شود و از بین نمی رود و تمام نمی گردد.

او خدای جلّ جلاله است که جلالش عظیم و قدرتش بسیار و مکانش والا و اسمائش منزّه و نعمتهایش متصل است. و هر چیزی در برابر هیبت او فروتنی نموده و همه چیز برای پادشاهی و ربوبیت او سر فرود آورده است.

توصیف کنندگان، به صفت او پی نمی برند و پندارها به نهایت معرفتش نمی رسند، پس او آن چنان است که خودش توصیف نموده: خدایی یگانه، بی همتا و بی نیاز که دست دیگران در حوایج، به سویش دراز است، نه زاینده و نه زاده شده است و همانندی ندارد. و گواهی می دهم که جز خداوند، احدی سزاوار پرستش نیست،

تنهاست و شریکی ندارد. و شهادت می‌دهم که محمد ﷺ بنده و فرستاده اوست که خداوند «وسيله»<sup>(۱)</sup> را به او عطا فرمود و با فضیلت، او را شرافت بخشید و با رسالت، او را گرامی داشت و با راهنمایی، او را یاری نمود و به وسیله او اسلام را آشکار ساخت و او را بر همه آفریدگانش - از اهل آسمان و زمین و خشکی و دریا - چنان فضیلتی بخشید که بی‌انتهاست و حد و مرزی ندارد و هیچ وصف‌کننده‌ای نمی‌تواند بیانگر آن باشد. و اهل بیت آن حضرت را به وسیله حضرتش بر همه مردم برتری داد و آنان را حجت‌های رساننده قرار داد و با امامت، تأیید و یاریشان نمود و فرمانبرداری از آنان را بر هر که از او اطاعت نماید و خداوند را یگانه بداند و به رسول اکرم ﷺ اقرار نماید، واجب فرمود. و چنان فضلی به آنان داد که هیچ کس نمی‌تواند آن را توصیف کند و هیچ شخصی آن را درک ننموده و صاحب خردی به انتهایش نرسیده و طمع‌کننده‌ای در آن طمع نمی‌کند.

آنان را ستاره‌های زمین قرار داد تا مردم به وسیله آنها از گمراهی به هدایت برسند و سرگردانی ضلالت، به وسیله آنان از بین برود و آنان را ارکان زمین قرار داد تا زمین، اهلس را مضطرب ننماید. و برتری آنان را به وسیله سخنان پیغمبرش ﷺ آشکار نمود و در کتاب گویایش - که بر زبان پیغمبر صادقش جاری بود - دوستی آنان را بر بندگان واجب نمود، آنجا که خداوند متعال می‌فرماید: ﴿...قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى...﴾<sup>(۲)</sup>.

یعنی: «بگو بر این (امر رسالت)، مزدی از شما نمی‌خواهم جز این که نسبت به خویشان‌دان من محبت نمایید».

پس پیغمبر اکرم ﷺ به دوستی آنان فرمان داد و امتش را تشویق نمود که با نیکی به آنان و زیارتشان در دوران حیات و پس از مرگشان، به آنان تقرب جویند و نزدیک شوند. و برای آن، ثواب و فضیلتی قرار داد که اوهام و اندیشه‌ها به آن احاطه

۱ - مقام پیغمبر اکرم ﷺ در بهشت که بالاترین درجه بهشت است (ر.ک: تفسیر نورالثقلین:

۵۱۸/۱ ح ۱۷۵.

۲ - شوری: ۲۳ - م.

ندارند و مردم، از شمارش آن ناتوان می‌باشند و هیچ شخصی نمی‌تواند آن را به طور کامل، وصف نماید.

آنگاه اَمّت رسول خدا ﷺ بر ضد آنچه خداوند تعالی و پیغمبرش ﷺ امر فرمودند، عمل کردند و کسانی را که به محبت و دوستی آنان مأمور بودند، کشتند و افرادی را که مأمور به پیروی از آنان بودند، از خود راندند و به اشخاصی که به زیارتشان مأمور بودند، ستم کردند و کسانی را که به بهترین صورت، اوامر پیغمبر اکرم ﷺ را پذیرفتند و در حد امکان و شرایط زمان به آن عمل کردند، تهدید کردند و با آنان دشمنی نمودند.

سپس این اَمّت با وجود این، امیدوارند که توفیق هدایت را پیدا کنند و بر استواری و درستی پابرجا باشند و اعمال واجبه‌شان را شب و روز انجام دهند و امید به شفاعت پیغمبرشان ﷺ در روز قیامت دارند! این چنین نیست، بلکه پیغمبرشان ﷺ در روز معاد، با آنان دشمنی می‌کند و در روز قیامت به هنگام ثواب دادن در پیشگاه خداوند ربّ الارباب - که پاینده و برتر از این است که به بندگان ستم کند - از اعمال آنان بازخواست می‌فرماید و همانا پروردگارت در کمین است. و من با روایات اهل بیت صلوات الله علیهم اجمعین برای تو - که خداوند متعال بقایت را طولانی فرماید - روشن می‌کنم که خداوند تعالی چه ثوابی به زایر پیغمبر ﷺ و اهل بیتش - صلوات الله علیهم اجمعین - عطا فرموده است به رغم آن شخصی که این فضیلت آنان را انکار کرده و آن را تکذیب می‌نماید و ناپسند شمرده و با آن دشمنی می‌ورزد. و از خدای متعال در این عمل، یاری می‌جویم و بر او توکل می‌کنم و او در همه امور، برای من کافی است و چه خوب کارگزاری است.

و یگانه امری که مرا به نوشتن این کتاب فرا خواند، خواهش تو بود که پی در پی به من می‌گفتی و من می‌دانستم در این کار به چه ثوابی می‌رسم و چه اندازه با نشر کامل آن در میان برادران ایمانی خود به خداوند تبارک و تعالی و رسولش ﷺ و حضرت علی و فاطمه و ائمه - صلوات الله علیهم اجمعین - و به همه مؤمنان نزدیک می‌شوم و



تقرّب می‌جویم. پس فکر خود را در آن مشغول ساختم و عزم و اراده خود را در آن صرف کردم و از خدای متعال درخواست نمودم که مرا بر این کار یاری دهد تا این که آن را از احادیث آن بزرگواران - صلوات الله علیهم اجمعین - جمع نمودم و در این کتاب، حدیثی از غیر آن بزرگواران - صلوات الله علیهم اجمعین - نیاوردم؛ چون آن احادیثی که از آنان روایت کردیم، ما را از احادیث دیگران بی‌نیاز می‌کند.

و نیز می‌دانستیم که به همه آنچه در این موضوع یا در غیر آن، از آن بزرگواران علیهم‌السلام روایت شده احاطه نداریم و تنها به آنچه از جانب اصحاب مورد اعتماد ما - خداوند تعالی آنان را رحمت فرماید - به ما رسیده، دسترسی داریم.

و همچنین در این کتاب، حدیثی از مردان ناشناخته که شهرتی در حدیث و روایت و علم ندارند، نیاوردم و نامش را کتاب «کامل الزیارات» و فضل و ثواب آن زیارات نهادم. و آن را به ابوابی تقسیم نمودم که هر باب، در مورد یک موضوع خاصی می‌باشد و در آن باب، حدیثی ذکر نکردم که درباره غیر آن موضوع باشد. و اگر این کار را نمی‌کردم، کسی که در آن نظر می‌کرد و آن را می‌خواند، دچار اختلاف و حیرت می‌شد و نمی‌فهمید که مطلبش را کجا و چگونه پیدا کند، مانند سایر نویسندگانی که عنوان باب را مغایر با مطالب آن قرار داده‌اند و در باب، احادیثی آوردند که ارتباطی با موضوع باب ندارد. و چه بسا در باب، حتی یک حدیث هم نیاوردند که در مورد موضوع باب باشد، بلکه احادیثی آورده‌اند که مناسب عنوان باب یا جزئی از آن عنوان هم نبود. و مقصود من این بود که اگر هر شخصی، حدیثی از این کتاب بخواهد، به بابی که حدیث در آن می‌باشد مراجعه کند پس آن را بیابد تا به این وسیله کسی که در آن نظر می‌کند و آن را می‌خواند و به قرائت آن گوش می‌دهد، خسته نشود.

و نیز بدانند که خداوند تعالی، دوست خود را که از زایران قبر امام حسین علیه‌السلام و امامان - صلوات الله علیهم - می‌باشد، به چه امتیازاتی مخصوص گردانیده تا میل و رغبت به آن بزرگواران - صلوات الله علیهم - و زیارتشان بخاطر طلب ثواب فراوان و کامیابی بزرگی که خداوند تعالی برای آنان آماده فرموده، زیاد شود. و از خداوند

سؤال می‌کنم به وسیله آنچه شایسته است که با آن از او سؤال شود و نیز به وسیله محبوبترین اسمائش از او درخواست می‌کنم که بر محمد و آل محمد درود فرستد و به من در این کار، پاداشی دهد که به آن امید دارم و می‌خواهم که آن را به دست آورم. و مرا از آن پاداش، به رحمت و بخشش و کرمش محروم نسازد و خداوند متعال بر محمد و آل محمد، آن برگزیدگان نیکوکار - که بر آنان سلام و رحمت خداوند و برکاتش باد - درود فرستد.

## فهرست مطالب

|    |                                                                                 |
|----|---------------------------------------------------------------------------------|
| ۷  | مقدمه مترجم                                                                     |
| ۱۳ | پیشگفتار                                                                        |
| ۱۶ | مقدمه مؤلف                                                                      |
|    | باب اول: ثواب زیارت رسول خدا، امیرالمؤمنین، امام حسن و امام حسین                |
| ۲۱ | صلوات الله عليهم اجمعین                                                         |
| ۲۴ | باب دوم: ثواب زیارت رسول خدا ﷺ                                                  |
| ۳۲ | باب سوم: چگونگی زیارت قبر رسول خدا ﷺ و دعا نزد آن حضرت                          |
| ۴۴ | باب چهارم: فضیلت و ثواب خواندن نماز در مسجد رسول خدا ﷺ                          |
| ۴۹ | باب پنجم: زیارت حضرت حمزه عموی رسول خدا ﷺ و قبور شهدا                           |
| ۵۲ | باب ششم: فضیلت و ثواب آمدن به اماکن زیارتی و مساجد در مدینه                     |
| ۵۷ | باب هفتم: وداع با قبر رسول خدا ﷺ                                                |
| ۵۹ | باب هشتم: فضیلت و ثواب نماز خواندن در مسجد کوفه و مسجد سهله                     |
| ۷۲ | باب نهم: راهنمایی به مکان قبر امیرالمؤمنین علی علیه السلام                      |
| ۸۳ | باب دهم: ثواب زیارت امیرالمؤمنین علی علیه السلام                                |
|    | باب یازدهم: زیارت قبر امیرالمؤمنین علی علیه السلام و چگونگی زیارت آن حضرت و دعا |
| ۸۸ | در آن هنگام                                                                     |

- باب دوازدهم: وداع قبر امیرالمؤمنین علیه السلام ..... ۱۰۴
- باب سیزدهم: فضیلت آب فرات و نوشیدن آن و غسل در آن ..... ۱۰۶
- باب چهاردهم: محبت پیامبر صلی الله علیه و آله به امام حسن و حسین علیهما السلام و امر نمودن ایشان به محبت آنان و ثواب محبتشان ..... ۱۱۲
- باب پانزدهم: زیارت حسن بن علی علیهما السلام و قبور ائمه علیهم السلام در بقیع ..... ۱۱۸
- باب شانزدهم: فرود آمدن و خبر دادن جبرئیل علیه السلام درباره قتل حسین ابن علی علیهما السلام ..... ۱۲۲
- باب هفدهم: سخن جبرئیل به پیامبر صلی الله علیه و آله پیرامون شهادت امام حسین علیه السلام و خاک کربلا ..... ۱۳۱
- باب هیجدهم: آیاتی پیرامون شهادت امام حسین علیه السلام ..... ۱۳۸
- باب نوزدهم: علم پیغمبران به قتل حسین بن علی علیهما السلام ..... ۱۴۲
- باب بیستم: آگاهی فرشتگان از کشته شدن امام حسین علیه السلام ..... ۱۴۶
- باب بیست و یکم: نفرین خداوند تبارک و تعالی و نفرین پیامبران بر قاتل حسین ابن علی علیهما السلام ..... ۱۴۸
- باب بیست و دوم: سخن رسول خدا صلی الله علیه و آله پیرامون شهادت امام حسین علیه السلام توسط امت خود ..... ۱۵۱
- باب بیست و سوم: کلام امیرالمؤمنین علیه السلام در باره قتل امام حسین علیه السلام و سخن امام حسین علیه السلام به آن حضرت در این باره ..... ۱۵۸
- باب بیست و چهارم: علایمی که در شهرها نشانه قتل حسین بن علی علیهما السلام بود ..... ۱۶۹
- باب بیست و پنجم: آنچه درباره قاتل حسین علیه السلام و قاتل یحیی بن زکریا علیهما السلام آمده است ..... ۱۷۳
- باب بیست و ششم: گریستن همه مخلوقات خداوند متعال بر حسین بن علی علیهما السلام ..... ۱۷۸
- باب بیست و هفتم: گریستن فرشتگان بر حسین بن علی علیهما السلام ..... ۱۸۸

|                                                                                                                                                                      |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| باب بیست و هشتم: گریستن آسمان و زمین بر قتل امام حسین و یحیی                                                                                                         |     |
| ابن زکریا <small>رحمته الله</small> .....                                                                                                                            | ۱۹۹ |
| باب بیست و نهم: نوحه سرایی جن بر حسین بن علی <small>رحمته الله</small> .....                                                                                         | ۲۰۹ |
| باب سی ام: دعا و نفرین کبوترها بر قاتل حسین <small>رحمته الله</small> .....                                                                                          | ۲۱۹ |
| باب سی و یکم: نوحه سرایی و ذکر مصیبت نمودن جغد بر امام حسین <small>رحمته الله</small> .....                                                                          | ۲۲۱ |
| باب سی و دوم: ثواب شخصی که بر حسین بن علی <small>رحمته الله</small> می‌گردد .....                                                                                    | ۲۲۴ |
| باب سی و سوم: ثواب هرکس که شعری درباره امام حسین <small>رحمته الله</small> بخواند، پس گریه کند و بگریاند .....                                                       | ۲۳۴ |
| باب سی و چهارم: ثواب شخصی که آب بنوشد و حسین <small>رحمته الله</small> را یاد و قاتل او را لعن نماید .....                                                           | ۲۴۰ |
| باب سی و پنجم: گریستن امام سجّاد بر امام حسین <small>رحمته الله</small> .....                                                                                        | ۲۴۱ |
| باب سی و ششم: گریستن مؤمنین بر امام حسین <small>رحمته الله</small> .....                                                                                             | ۲۴۳ |
| باب سی و هفتم: روایاتی درباره این که حسین <small>رحمته الله</small> سرور شهیدان است .....                                                                            | ۲۴۶ |
| باب سی و هشتم: پیغمبران، حسین بن علی <small>رحمته الله</small> را زیارت می‌کنند .....                                                                                | ۲۵۱ |
| باب سی و نهم: فرشتگان، حسین بن علی <small>رحمته الله</small> را زیارت می‌کنند .....                                                                                  | ۲۵۶ |
| باب چهلیم: دعای رسول خدا <small>صلی الله علیه و آله</small> و علی و فاطمه و امامان <small>علیهم السلام</small> برای زایران امام حسین <small>رحمته الله</small> ..... | ۲۶۱ |
| باب چهل و یکم: دعای فرشتگان برای زوّار قبر حسین <small>رحمته الله</small> .....                                                                                      | ۲۶۷ |
| باب چهل و دوم: فضیلت نماز فرشتگان برای زوّار امام حسین <small>رحمته الله</small> .....                                                                               | ۲۷۲ |
| باب چهل و سوم: لزوم زیارت حسین <small>رحمته الله</small> و سایر ائمه <small>علیهم السلام</small> بر هر مرد و زن با ایمان .....                                       | ۲۷۴ |
| باب چهل و چهارم: ثواب شخصی که خودش امام حسین <small>رحمته الله</small> را زیارت کند یا دیگری را مهیای زیارت آن بزرگوار نماید .....                                   | ۲۷۶ |
| باب چهل و پنجم: ثواب کسی که با خوف و ترس، امام حسین <small>رحمته الله</small> را زیارت کند .....                                                                     | ۲۸۴ |

- باب چهل و ششم: ثواب شخصی که در راه زیارت امام حسین علیه السلام اموالی خرج می‌کند ..... ۲۸۸
- باب چهل و هفتم: آنچه همراه داشتن آن برای زیارت حسین بن علی علیه السلام مکروه است ..... ۲۹۳
- باب چهل و هشتم: زائر امام حسین بن علی علیه السلام باید چگونه باشد ..... ۲۹۶
- باب چهل و نهم: ثواب شخصی که امام حسین علیه السلام را سواره یا پیاده زیارت کند و راز گفتن خداوند متعال با زائر آن بزرگوار ..... ۳۰۰
- باب پنجاهم: بخشش و کرم خداوند تبارک و تعالی به زوَّار حسین بن علی صلوات الله علیهما ..... ۳۰۷
- باب پنجاه و یکم: روزهایی که زائران امام حسین علیه السلام مشغول زیارتند از عمر آنها محسوب نمی‌شود ..... ۳۱۰
- باب پنجاه و دوم: زائران امام حسین علیه السلام مجاور رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و علی و فاطمه علیهما السلام می‌باشند ..... ۳۱۱
- باب پنجاه و سوم: زائران امام حسین علیه السلام پیش از سایر مردم وارد بهشت می‌شوند ... ۳۱۳
- باب پنجاه و چهارم: ثواب شخصی که عارف به حق امام حسین علیه السلام باشد و آن بزرگوار را زیارت نماید ..... ۳۱۴
- باب پنجاه و پنجم: آن که حسین علیه السلام را به خاطر دوستی با رسول خدا و امیرالمؤمنین و فاطمه علیهما السلام زیارت نماید ..... ۳۲۰
- باب پنجاه و ششم: شخصی که امام حسین علیه السلام را به خاطر اظهار شوق زیاد به آن حضرت زیارت کند ..... ۳۲۳
- باب پنجاه و هفتم: شخصی که برای رضای خدا امام حسین علیه السلام را زیارت می‌نماید ..... ۳۲۸
- باب پنجاه و هشتم: زیارت امام حسین علیه السلام برترین کار می‌باشد ..... ۳۳۲
- باب پنجاه و نهم: شخصی که امام حسین علیه السلام را زیارت نماید، مانند کسی است که

- خداوند تعالی را در عرشش زیارت کند و در اعلیٰ علین نوشته می شود ..... ۳۳۴
- باب شصتم: زیارت امام حسین و امامان علیهم السلام برابر زیارت رسول خدا ﷺ است ..... ۳۳۹
- باب شصت و یکم: زیارت امام حسین علیهما السلام عمر و روزی را می افزاید و ترک آن موجب کاهش آن دو می شود ..... ۳۴۱
- باب شصت و دوم: زیارت امام حسین علیهما السلام گناهان را فرو می ریزد ..... ۳۴۴
- باب شصت و سوم: زیارت امام حسین علیهما السلام برابر یک عمره است ..... ۳۵۰
- باب شصت و چهارم: زیارت قبر حسین علیهما السلام برابر یک حج است ..... ۳۵۳
- باب شصت و پنجم: زیارت حسین علیهما السلام برابر یک حج و عمره است ..... ۳۵۷
- باب شصت و ششم: زیارت امام حسین علیهما السلام برابر با چندین حج است ..... ۳۶۴
- باب شصت و هفتم: زیارت امام حسین علیهما السلام برابر آزاد کردن غلامان می باشد ..... ۳۷۱
- باب شصت و هشتم: قبول شدن شفاعت زوّار امام حسین علیهما السلام ..... ۳۷۳
- باب شصت و نهم: زیارت امام حسین علیهما السلام سختی و اندوه را از بین می برد و حوائج را روا می سازد ..... ۳۷۷
- باب هفتادم: ثواب زیارت امام حسین علیهما السلام در روز عرفه ..... ۳۸۲
- باب هفتاد و یکم: ثواب شخصی که امام حسین علیهما السلام را در روز عاشورا زیارت کند .. ۳۹۱
- باب هفتاد و دوم: ثواب زیارت امام حسین علیهما السلام در نیمه شعبان ..... ۴۰۴
- باب هفتاد و سوم: ثواب زیارت امام حسین علیهما السلام در ماه رجب ..... ۴۱۰
- باب هفتاد و چهارم: ثواب شخصی که امام حسین علیهما السلام را در روزی به جز روز عید و عرفه زیارت کند ..... ۴۱۲
- باب هفتاد و پنجم: کسی که در فرات غسل نماید و امام حسین علیهما السلام را زیارت کند ..... ۴۱۶
- باب هفتاد و ششم: رخصت در مورد ترک غسل برای زیارت امام حسین علیهما السلام ..... ۴۲۲
- باب هفتاد و هفتم: استقبال ملائکه از زائران امام حسین علیهما السلام ..... ۴۲۵

- باب هفتاد و هشتم: درباره شخصی که زیارت امام حسین علیه السلام را ترک می نماید..... ۴۳۲
- باب هفتاد و نهم: زیارات امام حسین بن علی علیه السلام..... ۴۳۸
- باب هشتادم: کیفیت نماز نزد قبر امام حسین علیه السلام..... ۵۳۶
- باب هشتاد و یکم: قصر در نماز واجب و رخصت در نماز مستحب، نزد آن حضرت علیه السلام و همه مشاهد متبرکه که..... ۵۳۹
- باب هشتاد و دوم: تمام خواندن نماز، نزد قبر امام حسین علیه السلام و همه مشاهد مشرفه..... ۵۴۳
- باب هشتاد و سوم: نماز واجب نزد قبر آن حضرت برابر یک حج و نماز مستحب برابر یک عمره است..... ۵۴۸
- باب هشتاد و چهارم: وداع قبر حسین بن علی صلوات الله علیهما..... ۵۵۲
- باب هشتاد و پنجم: زیارت قبر عباس بن علی علیه السلام..... ۵۵۹
- باب هشتاد و ششم: وداع با قبر عباس بن علی علیه السلام..... ۵۶۲
- باب هشتاد و هفتم: وداع با قبرهای شهیدان علیهم السلام..... ۵۶۴
- باب هشتاد و هشتم: فضیلت کربلا و زیارت امام حسین علیه السلام..... ۵۷۱
- باب هشتاد و نهم: فضیلت و حرمت حائر..... ۵۹۰
- باب نودم: حایر از اماکنی است که خداوند متعال دوست دارد در آن اماکن مردم دعا نمایند..... ۵۹۳
- باب نود و یکم: شفا بودن تربت قبر امام حسین علیه السلام و اطراف آن..... ۵۹۷
- باب نود و دوم: شفا و امان بودن گِل قبر امام حسین علیه السلام..... ۶۰۵
- باب نود و سوم: گِل قبر امام حسین علیه السلام از کجا و چگونه برگرفته می شود؟..... ۶۰۷
- باب نود و چهارم: آنچه شخص هنگام خوردن تربت قبر امام حسین علیه السلام می گوید..... ۶۱۸
- باب نود و پنجم: همه گِلها حرام می باشد مگر گِل قبر امام حسین علیه السلام که شفاست .... ۶۲۰
- باب نود و ششم: شخصی که راه و منزل او دور است چگونه آن حضرت صلوات الله علیه را زیارت نماید..... ۶۲۳



- باب نود و هفتم: بی مهری ناپسند در ترک زیارت قبر امام حسین علیه السلام ..... ۶۳۱
- باب نود و هشتم: تعداد زیارت امام حسین علیه السلام در طول سال برای فقیر و غنی .... ۶۳۷
- باب نود و نهم: ثواب زیارت امام کاظم و امام جواد علیهما السلام در بغداد ..... ۶۴۷
- باب صد: زیارت امام کاظم و امام جواد علیهما السلام ..... ۶۵۵
- باب صد و یکم: ثواب زیارت امام رضا علیه السلام در طوس ..... ۶۵۸
- باب صد و دوم: زیارت قبر امام رضا علیه السلام ..... ۶۷۳
- باب صد و سوم: زیارت امام هادی و امام عسکری علیهما السلام در سامرا ..... ۶۸۱
- باب صد و چهارم: زیارت همه امامان علیهم السلام ..... ۶۸۴
- باب صد و پنجم: فضیلت زیارت مؤمنان و چگونگی زیارت آنان ..... ۶۹۲
- باب صد و ششم: فضیلت زیارت فاطمه دختر موسی بن جعفر (صلوات الله علیهم)
- در قم ..... ۷۰۱
- باب صد و هفتم: فضیلت زیارت قبر عبدالعظیم بن عبدالله حسنی علیه السلام در ری .... ۷۰۲
- باب صد و هشتم: زیارات نادر و کمیاب ..... ۷۰۴
- فهرست منابع و مآخذ ..... ۷۳۴